

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

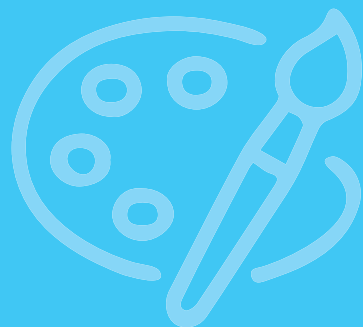
ผู้เรียบเรียง

ทวีศักดิ์ จริงกิจ ศป.บ., ศศ.ม.

ธวัชชัย รัตนราช ศ.บ.

ธีระพงษ์ บุญสะอาด ค.บ.

อาภรณ์ แสงทินทอง ค.บ.

ผู้ตรวจ

ภวัตส์ สังข์เผือก ค.บ., กศ.ม.

ว่าที่ ร.ต. รุ่งเรือง แสนสมศรี ศษ.บ., ศษ.ม.

ชุตินัน ศรีแสงไทยสุข ศล.บ., ค.ม.

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

วิทยา อภิรัตน์พันธ์ ค.บ., ศศ.ม.

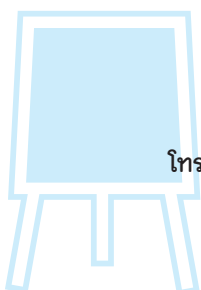
ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช **สำราญราษฎร์**

๒๑๖-๒๒๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒ ๒๒๒ ๙๓๙๔ • ๐๒ ๒๒๒ ๕๓๗๑-๒ FAX ๐๒ ๒๒๕ ๖๕๕๖ • ๐๒ ๒๒๕ ๖๕๕๗

email: info@wpp.co.th

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

ผู้เรียบเรียง

ทวีศักดิ์ จรุงกิจ

ธวัชชัย รัตนะราช

ธีระพงษ์ บุญสะอาด

อาภรณ์ แสงทินทอง

ผู้ตรวจ

ภวตส์ สังข์เผือก

ว่าที่ ร.ต. รุ่งเรือง แสนสมัค

ชุติมน ศรีแสงไทยสุข

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์

วิทยา อภิรัตน์พันธ์

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-974-18-5907-8

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเรจชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่มนี้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับให้นักเรียนและครูใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามที่ต้องการทั้งด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำประโยชน์ให้สังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ เล่มนี้ยึดแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของศิลปะและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมอยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการความคิดรวบยอด ที่เน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) ซึ่งเน้นการเรียนรู้ให้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) เน้นทักษะที่สร้างเสริมความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน ซึ่งเป็นผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดตามหลักสูตร

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ เล่มนี้จะสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ด้านศิลปะ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่มนี้ได้ออกแบบให้มืองค์ประกอบดังนี้

๑

ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยแยกออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง (ตามหนังสือที่ ศธ. ๐๔๐๑๐/ว ๑๕๔๓) ซึ่งตัวชี้วัดระหว่างทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีดำ ส่วนตัวชี้วัดปลายทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีฟ้า

๒

สาระการเรียนรู้แกนกลาง เป็นองค์ความรู้และทักษะ รวมทั้งเจตคติและค่านิยมที่จำเป็น ซึ่งนักเรียนทุกคนควรเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๓

สาระการเรียนรู้ เป็นการรวบรวมเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้มาจัดระเบียบแสดงความเชื่อมโยงของเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ

๔

ประโยชน์จากการเรียนรู้ นำเสนอไว้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้และทักษะจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๕

คำถามนำ-กิจกรรมนำ (ลองคิด ลองตอบ) เป็นคำถามหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดใจต้องการที่จะค้นหาคำตอบ

๖

เนื้อหาและภาพประกอบ เนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ภาพประกอบที่นำมาใช้ประกอบเนื้อหาได้ระบุที่มาไว้ใต้ภาพหรือข้างภาพ ส่วนภาพที่ไม่ได้ระบุที่มาเป็นภาพจากคลังภาพของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๗

ความรู้เสริม/เกร็ดความรู้ (ศิลปะน่ารู้ ดนตรีน่ารู้ นาฏศิลป์น่ารู้) เป็นความรู้เพื่อเพิ่มพูนให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น

๘

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้เมื่อจบเนื้อหาแต่ละช่วง แต่ละตอน เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับวัย สะท้อนในการปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๙

รายการอ้างอิง เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้ประกอบเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน

๑๐

บทสรุป ได้สรุปเนื้อหาไว้เพื่อเป็นการทบทวนความรู้หรือการเรียนรู้กว้าง ๆ อย่างรวดเร็ว

๑๑

กิจกรรมเสนอแนะ หรือกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกิจกรรมเสนอแนะให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะตามตัวชี้วัดชั้นปี ทักษะการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหาของนักเรียน

๑๒

โครงการ เป็นการให้นักเรียนปฏิบัติโครงการโดยเสนอแนะหัวข้อโครงการไว้ให้นักเรียนปฏิบัติ

๑๓

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมที่เสนอแนะให้นักเรียนได้นำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๔

คำถามทบทวน เป็นคำถามเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๑๕

บรรณานุกรม เป็นรายชื่อหนังสือ เอกสาร เว็บไซต์ที่ใช้ประกอบการเขียน

๑๖

อภิธานศัพท์ เป็นคำสำคัญที่แทรกอยู่ในเนื้อหา ซึ่งพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีแดง และนำมาจัดเรียงตามลำดับตัวอักษรพร้อมคำอธิบาย

สารบัญ

ทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ศิลปะ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑

๑. การสังเกตกับงานศิลปะ
๒. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. รูปร่างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. ขนาดในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒

๔

๖

๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

สร้างสรรค์งานศิลป์

๑๕

๑. การวาดภาพระบายสี
๒. วัสดุ อุปกรณ์วาดภาพระบายสี
๓. สีที่ใช้ในงานศิลปะ
๔. การทดลองสี
๕. งานปั้น
๖. วัสดุ อุปกรณ์ในงานปั้น
๗. เทคนิคที่ใช้ในการปั้น

๑๕

๑๘

๑๙

๒๑

๒๓

๒๗

๒๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

งานศิลป์ในชีวิตประจำวัน

๓๔

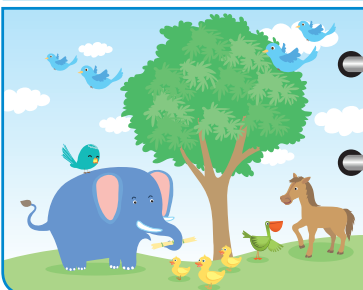
๑. ความหมายของงานศิลปะในชีวิตประจำวัน
๒. ประเภทของงานศิลปะในชีวิตประจำวัน

๓๕

๓๖

ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

กำเนิดเกิดเป็นเสียง

๔๓

๑. ความหมายของเสียง
๒. ที่มาของเสียง
๓. ลักษณะของเสียง
๔. จังหวะ

๔๔

๔๖

๔๘

๔๙

ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ขับขานบทเพลง

๕๕

๑. การขับร้องเพลงเบื้องต้น
๒. กิจกรรมดนตรี
๓. เพลงกับชีวิตประจำวัน

๕๖
๖๐
๖๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ดนตรีในท้องถิ่น

๓/๑

๑. ที่มาของบทเพลงในท้องถิ่นหรือเพลงพื้นบ้าน
๒. เพลงพื้นบ้านของไทยในภาคต่าง ๆ
๓. ความน่าสนใจของบทเพลงในท้องถิ่นหรือเพลงพื้นบ้าน

๓/๒
๓/๒
๓/๖

นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การละเล่นของเด็กไทย

๘๑

๑. ประเภทของการละเล่นของเด็กไทย
๒. ประโยชน์ของการละเล่นของเด็กไทย
๓. ตัวอย่างวิธีการเล่นและกติกาการละเล่นของเด็กไทย

๘๒
๘๖
๘๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

การแสดงนาฏศิลป์เบื้องต้น

๑๙๒

๑. การเลียนแบบการเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว
๒. การแสดงท่าทางที่สื่อความหมายแทนคำพูด
๓. การแสดงท่าทางประกอบเพลงนกน้อย

๙๓
๑๐๐
๑๐๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

การเป็นผู้ชมที่ดี

๑๑๐

๑. วิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้ชมที่ดี
๒. ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นผู้ชมที่ดี

๑๑๑
๑๑๔

หน่วย การเรียนรู้ที่ ๑

ศิลปะ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อภิปรายเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ และขนาดของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น (ศ ๑.๑ ป. ๑/๑)
๒. บอกความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว (ศ ๑.๑ ป. ๑/๒)

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑. รูปร่าง ลักษณะ และขนาดของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น
๒. ความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น รู้สึกประทับใจกับความงามของบริเวณรอบอาคารเรียน หรือรู้สึกถึงความไม่เป็นระเบียบของสภาพภายในห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

๑. การสังเกตกับงานศิลปะ	
๑.๑ วิธีการสังเกต	๑.๒ ประโยชน์ของการสังเกต
๒. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๒.๑ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	๒.๒ เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์
๓. รูปร่างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๓.๑ รูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	๓.๒ รูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์
๔. ขนาดในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๔.๑ ขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	๔.๒ ขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

ประโยชน์จากการเรียนรู้

เกิดความชื่นชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วนำไปเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์ผลงานได้

ลองคิด ลองตอบ

จากภาพ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

ใน**ธรรมชาติ**และ**สิ่งแวดล้อม**รอบตัวเรา มีสิ่งต่าง ๆ มากมาย
ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ เรา
สามารถสังเกตสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น แล้วนำไปเป็นแบบอย่าง
หรือแนวคิดในการ**สร้างสรรค์**งานศิลปะได้ตาม**จินตนาการ**และ
ความคิดสร้างสรรค์

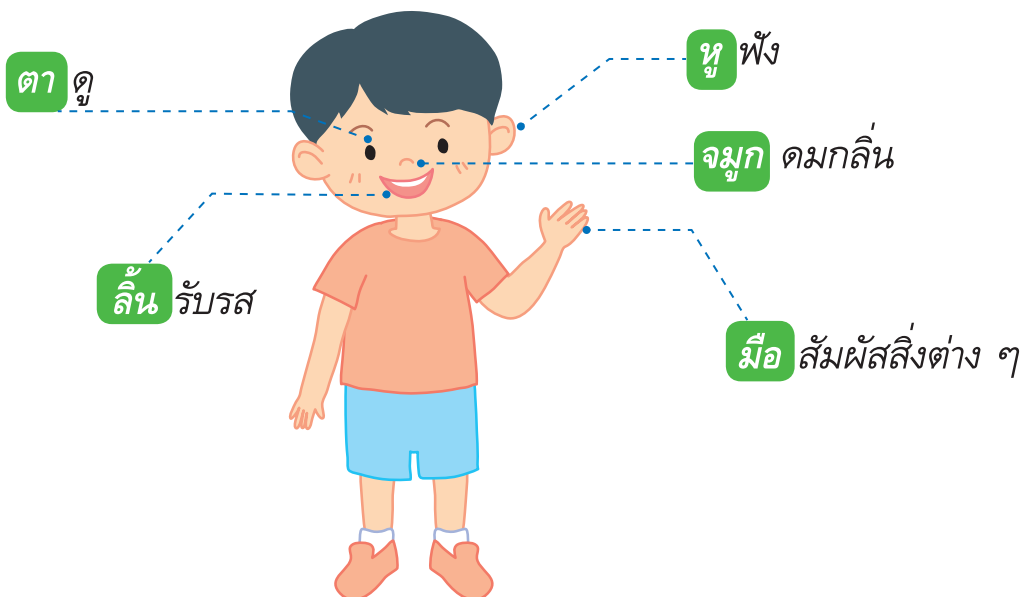
เราสามารถสังเกตสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
แล้วนำไปสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะได้อย่างไรบ้าง

๑. การสังเกตกับงานศิลปะ

การสังเกต หมายถึง การใช้ตาเพื่อดู หูเพื่อฟังเสียง จมูกเพื่อ
ดมกลิ่น ลิ้นเพื่อรับรส และมือเพื่อสัมผัสสิ่งต่าง ๆ

ในทางศิลปะเราจะสังเกตสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่าง
หรือเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

๑.๑ วิธีการสังเกต

การสังเกตด้วยตาและสัมผัสด้วยมือ
มีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะ
เพื่อน ๆ จะต้องใช้ตาและมือให้ประสาน
สัมพันธ์กันในขณะสร้างสรรค์ผลงาน

๑.๒ ประโยชน์ของการสังเกต

- ๑) ช่วยให้เรารับรู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
- ๒) ฝึกพัฒนาการทางตา หู จมูก ลิ้น และมือของผู้สังเกต
- ๓) ทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ

เพื่อน ๆ ฝึกสังเกตสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
แล้วนำไปเชื่อมโยงกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
เพื่อเป็นแบบอย่างหรือเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะได้

๒. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แบ่งตามลักษณะการเกิดออกเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

๒.๑ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

ท้องฟ้าและก้อนเมฆ

นกและปลา

ผีเสื้อและดอกไม้

หมีและโชดหิน

๒.๒ เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

ศิลปะน่ารู้

ความสวยงามในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างความประทับใจและเป็นแรงบันดาลใจให้มนุษย์สร้างสรรค์งานศิลปะขึ้นเพื่อบันทึกความงามของสิ่งที่ได้ชื่นชมไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น

ชื่อผลงาน บ้าน
เทคนิค การปั้นดินน้ำมัน
ผลงานของ ด.ช.ณัฐภัทร แสนทวี

ชื่อผลงาน ผีเสื้อสวรรค์
เทคนิค การเป่าสี
ผลงานของ ด.ญ.วรัญชลี รัตนะราช

ชื่อผลงาน ผีเสื้อและดอกไม้
เทคนิค การพิมพ์ภาพ
ผลงานของ ด.ช.ชยางกูร อ่อนนุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

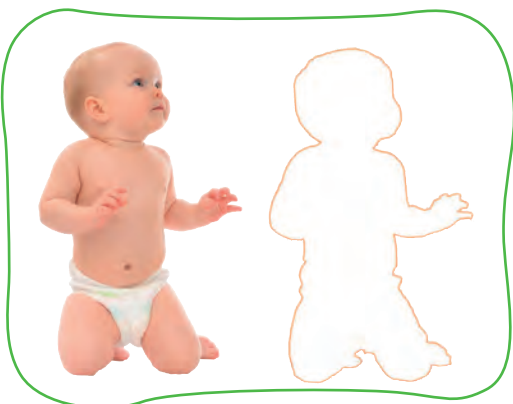
๑. นักเรียนศึกษาค้นคว้าภาพลักษณะต่าง ๆ ๓-๔ ภาพ สังเกตภาพแล้วแบ่งลักษณะการเกิดว่าเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ หรือสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียนแล้วมาอภิปรายบอกความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน
๒. นักเรียนสร้างสรรค์เป็นงานวาดภาพระบายสีให้สวยงาม เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนร่วมกันจัดแสดงผลงานเพื่อให้ทุกคนได้ชื่นชม เพื่อสะท้อนความคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

๓. รูปร่างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

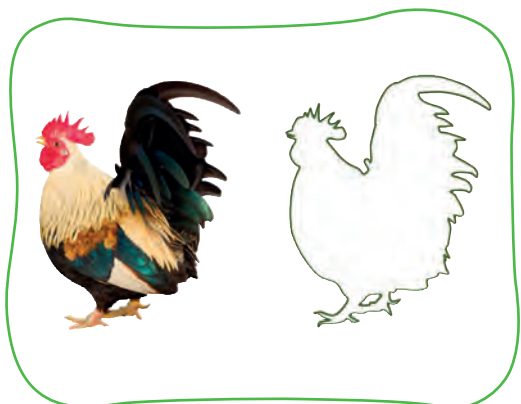
รูปร่าง คือ เส้นขอบนอกของสิ่งต่าง ๆ แสดงให้เห็นขอบเขตของสิ่งนั้น

รูปร่างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบ่งตามลักษณะการเกิดได้ดังนี้

๓.๑ รูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

รูปร่างของเด็กทารก

รูปร่างของไก่แจ้

๓.๒ รูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

รูปร่างของแจกัน

รูปร่างของกระเป๋า

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

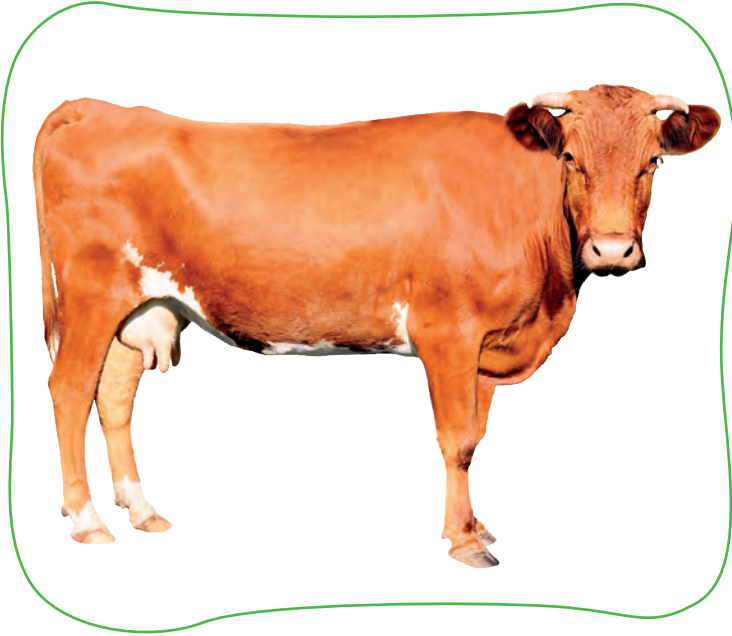
๑. นักเรียนศึกษาค้นคว้าภาพรูปร่างต่าง ๆ ๓-๔ ภาพ นำมาสังเกตว่าเป็นรูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือรูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์
๒. นักเรียนฝึกวาดภาพรูปร่างของสิ่งนั้น เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนร่วมกันจัดแสดงผลงานเพื่อให้ทุกคนได้ชื่นชม เพื่อสะท้อนความคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

๔. ขนาดในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขนาด คือ พื้นที่หรือขอบเขตของรูปร่าง **รูปทรง** ซึ่งมีขนาดต่าง ๆ กัน ความแตกต่างนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการเปรียบเทียบระหว่างกันซึ่งเรามองเห็นได้ ขนาดยังทำให้เกิดระยะใกล้ไกลและความลึก

ขนาดในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบ่งตามลักษณะการเกิด
ได้ดังนี้

๔.๑ ขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

วัวขนาดใหญ่

แมวขนาดเล็ก

ขนาดเกิดจากการเปรียบเทียบ
แม่ช้างมีขนาดใหญ่กว่าลูกช้าง

ขนาดทำให้เกิดระยะและความลึก
ดอกทานตะวันที่อยู่ใกล้
จะมีขนาดใหญ่ ส่วนดอกทานตะวัน
ที่อยู่ไกลจะมีขนาดเล็ก

๔.๒ ขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

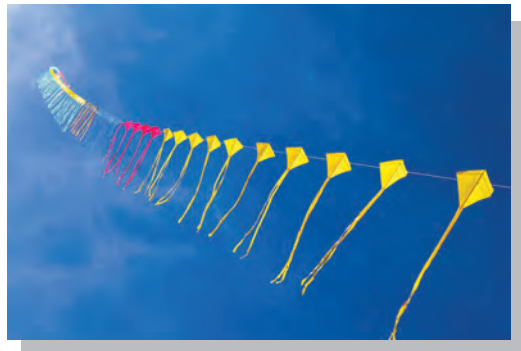
รูปปั้นขนาดใหญ่

แจกันขนาดเล็ก

ขนาดเกิดจากการเปรียบเทียบ
รองเท้าบูทของเด็กมีขนาดเล็กกว่า
รองเท้าบูทของผู้ใหญ่

ขนาดทำให้เกิดระยะและความลึก
ว่าวที่อยู่ใกล้จะมีขนาดใหญ่
ส่วนว่าวที่อยู่ไกลจะมีขนาดเล็ก

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนวาดภาพระบายสีผลไม้ หรือภาพธรรมชาติและสิ่งแวดลอมที่นักเรียนชื่นชอบและประทับใจด้วยสีเทียนหรือสีไม้ แสดงระยะภายในภาพด้วยขนาดที่แตกต่างกัน เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๒. นักเรียนร่วมกันจัดแสดงผลงานเพื่อให้ทุกคนได้ชื่นชม เพื่อสะท้อนความคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

รายการอ้างอิง

- ชลุต นิมเสมอ. (๒๕๓๔). องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ไทยวัฒนาพานิช.
- โรงเรียนรุ่งอรุณ. (๒๕๕๐). *MORE THAN ART* มากกว่าศิลปะ : ลองเล่นกับธรรมชาติ. แปลน พรินท์ติ้ง.
- สมศักดิ์-อรุณี และคณะ. (๒๕๔๗). สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑. วัฒนาพานิช.

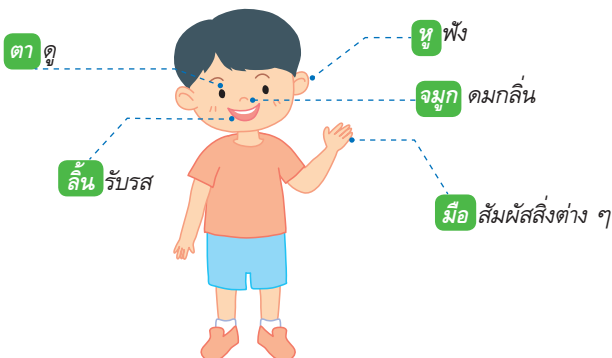

บทสรุป

ศิลปะ ธรรมชาติ และสิ่งแวดลอม

๑. การสังเกตกับงานศิลปะ

๑.๑ วิธีการสังเกต

บทสรุป (ต่อ)

๑.๒ ประโยชน์ของการสังเกต

- ช่วยให้เรา รู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ฝึกพัฒนาการทางตา หู จมูก ลิ้น และมือของผู้สังเกต ทำให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ

๒. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

เช่น

นกและปลา

หมีและขีดหิน

๒.๒ เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

เช่น

เครื่องใช้ไฟฟ้า

๓. รูปร่างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑ รูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

เช่น

รูปร่างของไก่แจ้

๓.๒ รูปร่างของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

เช่น

รูปร่างของกระเป๋า

๔. ขนาดในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๑ ขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

เช่น

วัวขนาดใหญ่

แมวขนาดเล็ก

๔.๒ ขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์

เช่น

รูปปั้นขนาดใหญ่

แจกันขนาดเล็ก

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนชวนผู้ปกครองไปสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น แล้วอธิบายให้ท่านฟังว่ามีสิ่งใดบ้างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ เพื่อสะท้อนความคิดของตนเอง

๒. นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้ววาดภาพระบายสีสิ่งที่นักเรียนชื่นชอบตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เสร็จแล้วนำผลงานไปตกแต่งบ้านให้สวยงาม เพื่อสะท้อนความคิดของตนเอง

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ กลุ่มที่ ๒ สิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ ร่วมกันจัดทำโปสเตอร์รูปภาพ แสดงรูปร่าง ลักษณะ และขนาด แล้วนำมาติดคู่กัน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

โครงการ

นักเรียนเลือกปฏิบัติโครงการต่อไปนี้อย่างสนใจ หรือคิดโครงการขึ้นเองโดยขอคำแนะนำจากครู แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงาน

๑. โครงการสำรวจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. โครงการวาดภาพระบายสีสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียน

๓. โครงการวาดภาพรูปร่างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

นักเรียนสามารถนำความรู้จากหน่วยการเรียนรู้นี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น สังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น แล้วนำมาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะ

คำถามทบทวน

๑. สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้แก่อะไรบ้าง ยกตัวอย่างมา ๕ ชนิด
๒. รูปร่างของนักเรียนเป็นรูปร่างประเภทใด
๓. ขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและขนาดของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ได้แก่อะไรบ้าง ยกตัวอย่างมาประเภทละ ๓ ชนิด